

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

19 februari 2004

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heren Jo Vermeulen, Dany Vandenbossche, Herman Lauwers en
Bob Verstraete en mevrouw Mieke Van Hecke –**

**houdende wijziging van het decreet van 30 maart 1999
houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Letteren**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. Algemene toelichting

Na vier jaar praktijkervaring is het decreet van 30 maart 1999 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) toe aan een beperkte wijziging van enkele formuleringen. De wijzigingen hebben geen fundamentele of inhoudelijke betekenis, maar beogen vooral een betere en efficiëntere werking, of noodzakelijke vereenvoudigingen, ten dienste van de sector. Een aantal wijzigingen werden voorgesteld tijdens de hoorzitting van 9 juli 2003 met het VFL (*Parl. St.* VI. Parl. 2002-03, nr. 1795/1). Dit voorstel van decreet is daar een gevolg van.

De indieners bevestigen het vertrouwen in het VFL, maar willen via dit wijzigingsdecreet toch enkele duidelijke rechten en plichten vermelden, zowel voor het VFL als voor de gesubsidieerde auteurs, vertalers en organisaties.

II. Commentaar bij de artikelen

Artikel 2

Enkele definities worden beter omschreven. Zo kan een uitgever ook een bedrijf zijn dat boeken laat produceren door derden. Bovendien spelen importeurs en distributeurs een nieuwe rol. In onze definitie blijft de uitgever nog steeds de spil.

Een literaire vereniging bevordert het literaire klimaat maar doet dat in belangrijke mate door presentatiemomenten te organiseren. Literatuur wordt traditioneel als tekst in boekvorm gepresenteerd maar teksten op een podium worden steeds belangrijker, zowel artistiek als economisch.

Voor de reisbeurzen werd 'reflectie' toegevoegd als motief of reden van een reis. Niet elke démarche

moet automatisch leiden tot een afgewerkt product.

Artikel 3

De functie en het bereik van de beheersovereenkomst worden beter omschreven.

Artikel 4

Belangrijk is dat duidelijk wordt vermeld wat het doel van het VFL is : de letteren ondersteunen en daardoor de sociaal-economische positie van auteurs en vertalers verbeteren. In de oorspronkelijke tekst van het decreet stond het causale verband niet, wat leidde tot interpretaties die erg sociaal en minder cultureel gekleurd waren.

Artikel 5

In dit artikel wordt een 'Beroepscommissie' geïntroduceerd : die bestond nog niet. In de beroepsprocedure is het mogelijk dat de indiener van het inhoudelijke beroep, op zijn verzoek, gehoord wordt door de beroepscommissie.

De "Raad van Deskundigen" krijgt een meer functionele naam en wordt een "Beslissingscollege" en de naam "Bijzondere Adviescommissie" wordt vervangen door de duidelijkere benaming "Adviescommissies".

Artikelen 6 tot en met 16

In deze artikelen worden vereenvoudigde procedures omschreven voor de organisatie van het Fonds, en worden de functie en de rol van alle bestuurs- en beoordelingsorganen expliciet aangegeven. Voor alle bestuurs- en beoordelingsorganen wordt de procedure van selectie en benoeming toegelicht. De samenstelling ervan is minder strak bepaald.

Ook de procedures van aanvraag en de formele criteria worden duidelijk uitgelegd, zij het niet tot in detail.

Artikel 17

In dit artikel worden de subsidies van het VFL omschreven alsook de criteria die bepaald werden om de hoogte van de werkings- en de personeelskosten te bepalen. Tevens wordt duidelijk vermeld hoe 'overlopende rekeningen' moeten worden omschreven en gedocumenteerd, en welke 'overschotten' in bepaalde omstandigheden mogen worden toegevoegd aan het volgende boekjaar.

Jo VERMEULEN

Dany VANDENBOSSCHE

Herman LAUWERS

Bob VERSTRAETE

Mieke VAN HECKE

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 2 van het decreet van 30 maart 1999 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Letteren worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° in 3° worden na de woorden "op een professionele wijze", de woorden "produceert of laat produceren en" ingevoegd ;
- 2° in 4° worden na het woord "buitenland" de woorden "te presenteren en" ingevoegd ;
- 3° in 8° wordt het woord "riskant" vervangen door het woord "moeilijk" ;
- 4° 9° wordt vervangen door wat volgt :
 "9° reisbeurs : een bijdrage in de kosten van een binnen een bepaalde termijn te ondernemen reis die leidt tot publicatie of promotie van of reflectie over een literair werk ;".

Artikel 3

In artikel 4 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° in § 1 wordt de eerste zin vervangen door wat volgt :
 "Binnen de perken van de begroting, vastgesteld bij decreet, ondersteunt het VFL de Nederlandstalige letteren door subsidies toe te kennen of projecten en initiatieven te financieren." ;
- 2° aan § 2 wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt :
 "Behoudens bezwaar van een der partijen wordt de beheersovereenkomst verlengd."

Artikel 4

In artikel 5 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° § 1 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 1. Het VFL heeft tot doel de Nederlandstalige letteren en de vertaling in en uit het Nederlands van literair werk in de brede zin van het woord te ondersteunen en daardoor bij te dragen tot de verbetering van de sociaal-economische positie van de auteurs en de vertalers." ;

- 2° in § 2 wordt een 11°bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"11°bis projecten financieren of initiatieven nemen die bijdragen tot de interesse voor en de ontwikkeling van de Nederlandstalige literatuur ;".

Artikel 5

Artikel 6 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

" Artikel 6

Het VFL bestaat uit de volgende bestuurs- en adviesorganen :

- 1° het Fondsbestuur ;
- 2° het Dagelijks Bestuur ;
- 3° het Beslissingscollege ;
- 4° de Adviescommissies ;
- 5° de Beroepscommissie ;
- 6° het secretariaat geleid door een directeur.

De organen van het VFL bestaan voor maximaal twee derde uit leden van hetzelfde geslacht."

Artikel 6

In artikel 7 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1, 3° wordt vervangen door wat volgt :

"3° de benoeming en het ontslag van de directeur ;" ;

2° § 1, 5° wordt vervangen door wat volgt :

"5° de benoeming en het ontslag van de leden van het Beslissingscollege, de Adviescommissies en de Beroepscommissie ;" ;

3° § 1, 6° wordt opgeheven ;

4° in § 1, 7° worden de woorden "de Raad van Deskundigen" vervangen door de woorden "het Beslissingscollege en de Beroepscommissie" ;

5° § 2 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 2. Het Fondsbestuur bestaat uit minstens negen leden met literaire kennis en bestuurlijke ervaring. De leden van het Fondsbestuur worden benoemd voor vier jaar. Hun mandaat kan eenmaal worden verlengd. Een tussentijds benoemd bestuurslid heeft eveneens een mandaat van vier jaar, dat eenmaal kan worden verlengd." ;

6° § 6 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 6. Bij de aanwijzing van nieuwe leden streeft het zittende Fondsbestuur naar een evenwichtige samenstelling wat de competenties van de leden op financieel, juridisch en literair gebied betreft." ;

7° de §§ 7, 8, 10 en 11 worden opgeheven ;

8° een § 12bis wordt ingevoegd, die luidt als volgt :

"§ 12bis. Op vraag van het Fondsbestuur kunnen de voorzitters van de Adviescommissies, het Beslissingscollege of de Beroepscommissie de vergaderingen van het Fondsbestuur bijwonen met raadgevende stem."

Artikel 7

Artikel 8 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 8

De voorzitter, de ondervoorzitter, een lid dat het Fondsbestuur onder zijn leden heeft aangewezen en de directeur vormen het Dagelijks Bestuur.

Het Dagelijks Bestuur heeft, onder de controle en het toezicht van het Fondsbestuur, de leiding over het dagelijks beheer. Dat houdt onder meer de aanstelling in van het personeel van het secretariaat, met uitzondering van de directeur. Het Dagelijks Bestuur heeft ten aanzien van het Fondsbestuur een voorbereidende en uitvoerende opdracht."

Artikel 8

In artikel 9 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° aan § 4 wordt de volgende zinsnede toegevoegd : "en een brede culturele en literaire interesse hebben." ;

2° § 5 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 5. Het Dagelijks Bestuur benoemt en ontslaat de personeelsleden van het secretariaat met uitzondering van de directeur, en bepaalt contractueel de voorwaarden en regelen van hun aanstelling. De aanwerving van het personeel gebeurt op basis van een objectieve procedure."

Artikel 9

Artikel 10 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 10

Het Beslissingscollege van het VFL is bevoegd inzake de beoordeling van de subsidieaanvragen. Het Beslissingscollege maakt de besluiten in dat verband ter uitvoering over aan het Fondsbestuur.

Het Beslissingscollege bestaat uit de voorzitters van de Adviescommissies, aan wie een voorzitter wordt toegevoegd die geen deel uitmaakt van een van de bestuurs-, beslissings- of adviesorganen van

het VFL. De voorzitter is deskundig op literair vlak.

De voorzitter en de leden van het Beslissingscollege worden benoemd en ontslagen door het Fondsbestuur. De voorzitter en de leden van het Beslissingscollege hebben een mandaat van 4 jaar dat niet verlengd kan worden.

Het lidmaatschap van het Beslissingscollege is onverenigbaar met een ambt of mandaat dat via openbare verkiezing toegankelijk is."

Artikel 10

In hetzelfde decreet wordt een artikel 10bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

" Artikel 10bis

De Beroepscommissie is bevoegd inzake inhoudelijke bezwaren tegen de besluiten van het Beslissingscollege. Zij bestaat uit vier leden en een voorzitter, die deskundig zijn op literair vlak en die geen deel uitmaken van de beslissings-, bestuurs-, of adviesorganen van het VFL. Zij worden door het Fondsbestuur voor vier jaar benoemd. Hun mandaat kan niet worden verlengd.

Het lidmaatschap van de Beroepscommissie is onverenigbaar met een ambt of mandaat dat via openbare verkiezing toegankelijk is."

Artikel 11

In artikel 11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 1. Een Adviescommissie van het VFL bestaat uit ten minste vier leden :

- a) een voorzitter die deel uitmaakt van het Beslissingscollege ;
- b) gewone leden benoemd door het Fondsbestuur voor een termijn van vier jaar, die niet verlengd kan worden ;

c) een lid van het secretariaat zonder stemrecht." ;

2° § 2 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 2. De Adviescommissies verlenen aan het Beslissingscollege adviezen over afgebakende materies die betrekking hebben op de verschillende taken van het VFL, beschreven in artikel 5." ;

3° § 3 wordt opgeheven ;

4° in § 4 wordt het woord "Bijzondere" geschrapt ;

5° § 5 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 5. Het Fondsbestuur beslist over het aantal commissies en de daarin behandelde materies." ;

6° een § 6 wordt toegevoegd, die luidt als volgt :

"§ 6. De leden van de adviescommissies zijn auteur, vertaler, criticus/essayist, academicus, uitgever of bestuurslid van een literaire vereniging."

Artikel 12

In artikel 12 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 1. De besluiten van het Fondsbestuur, het Beslissingscollege, de Adviescommissies en de Beroepscommissie worden genomen bij meerderheid van de uitgebrachte stemmen. De voorzitters hebben een beslissende stem bij staking van stemmen." ;

2° § 2 wordt opgeheven ;

3° § 6 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 6. De leden van het Fondsbestuur, het Beslissingscollege, de Beroepscommissie en de Adviescommissies worden voor hun werkzaamheden vergoed. De vergoeding wordt vastgesteld door het Fondsbestuur tijdens de eerste vergadering van het kalenderjaar." ;

4° in § 7 worden na het woord "bestuurs-" de woorden ", beslissings-, beroeps-" toegevoegd.

Artikel 13

Artikel 13 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 14

In artikel 14 van hetzelfde decreet wordt § 1 vervangen door wat volgt :

"§ 1. Het Dagelijks Bestuur maakt, mede op basis van het Huishoudelijk Reglement, praktische afspraken met het Beslissingscollege, de Adviescommissies, de Beroepscommissie en het secretariaat om een efficiënte werking te garanderen."

Artikel 15

Artikel 15 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

" Artikel 15

§ 1. De indiening, beoordeling en honorering van subsidieaanvragen verlopen op basis van de volgende procedure.

De aanvraag wordt ingediend bij het VFL. Het secretariaat toetst de aanvraag aan de formele criteria en verwijst de aanvraag naar een van de Adviescommissies, die er advies over uitbrengt. Het Beslissingscollege besluit tot het al dan niet honoreren van de subsidieaanvraag, rekening houdend met het advies van de bevoegde Adviescommissie. De aanvrager wordt op de hoogte gebracht van het gemotiveerde besluit van het Beslissingscollege. De aanvrager kan tegen dat besluit een inhoudelijk bezwaar indienen bij de Beroepscommissie. De aanvrager dient daartoe een gemotiveerd bezwaarschrift in bij het VFL. De aanvrager heeft het recht om gehoord te worden door de Beroepscommissie. De Beroepscommissie beslist ten gronde over het inhoudelijke bezwaar. De aanvrager wordt op de hoogte gebracht van het gemotiveerde besluit van de Beroepscommissie.

De aanvrager kan voor inbreuken van formele of procedurele aard beroep instellen tegen het besluit van het Beslissingscollege of van de VFL-Beroepscommissie bij de Adviserende Beroepscommissie voor culturele aangelegenheden. Die commissie brengt haar advies uit bij het Fondsbestuur. Indien

het beroep gegrond wordt verklaard, wordt het aanvraagdossier opnieuw verwezen naar het Beslissingscollege of de Beroepscommissie voor het nemen van een eindbesluit.

Het Fondsbestuur controleert of de eindbesluiten van het Beslissingscollege of de Beroepscommissie conform zijn aan de beheersovereenkomst, de jaarlijkse begroting, het jaarlijkse actieplan en het meerjarenplan. Indien die controle geen onoverkomelijke tegenspraken aan het licht brengt, bekrachtigt het Fondsbestuur de eindbesluiten en brengt ze ten uitvoer.

§ 2. De toekenning van subsidies door het VFL is gebonden aan bepaalde formele en inhoudelijke criteria. Het Fondsbestuur bepaalt in ieder geval formele en inhoudelijke criteria met betrekking tot de datum van indiening van de aanvraagdossiers, het taalgebruik, de individuele subsidies, de werkbeurzen, de tijdschriftsubsidies, de projectsubsidies, reisbeurzen en stimuleringsbeurzen en met betrekking tot subsidies aan literaire lezingen en evenementen.

Het Beslissingscollege kan te allen tijde aan het Fondsbestuur voorstellen om supplementaire criteria op te leggen en/of bestaande criteria te wijzigen. De vigerende criteria worden door het Fondsbestuur vastgelegd in bijzondere regelingen, die kunnen worden geconsulteerd op de website van het VFL. Ze worden op eenvoudig verzoek naar iedere aanvrager gestuurd. Deze regelingen kunnen voor elk nieuw subsidiejaar worden gewijzigd."

Artikel 16

In artikel 16 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 2 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 2. De subsidieaanvrager wordt schriftelijk op de hoogte gebracht van het gemotiveerde besluit van het VFL." ;

2° § 3 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 3. Subsidieaanvragen die bij het VFL worden ingediend door de Voorzitter of de leden van de Adviescommissies worden uitsluitend behandeld door andere Adviescommissies dan diegene waarvan de subsidieaanvrager in kwestie zelf deel uitmaakt." ;

3° § 4 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 4. De leden van de bestuurs-, beslissings- en adviesorganen van het VFL nemen niet deel aan de bespreking en zijn niet stemgerechtigd wanneer er een dossier op de agenda staat waarbij ze zelf rechtstreeks belang hebben." ;

4° § 5 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 5. Het Huishoudelijk Reglement, opgesteld door het Fondsbestuur, waaraan alle werkzaamheden binnen het VFL onderworpen zijn, kan te allen tijde worden herzien. Het Reglement is echter nergens in tegenspraak met dit decreet en met de uitvoeringsbesluiten ervan, noch naar de letter, noch naar de geest.".

Financiële overschotten op de jaarlijkse middelen die het VFL ter beschikking staan, worden voor een maximum van 10% van de jaarlijkse dotatie overgedragen naar het volgende boekjaar. Het Fondsbestuur motiveert de bestemming van deze reservemiddelen in de begroting en in het jaarlijkse actieplan.".

Jo VERMEULEN
Dany VANDENBOSSCHE
Herman LAUWERS
Bob VERSTRAETE
Mieke VAN HECKE

Artikel 17

In artikel 17 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 2 wordt het woord "toestemming" vervangen door de woorden "schriftelijke toestemming" ;

2° § 3 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 3. De vertegenwoordiger van de Vlaamse regering (de regeringscommissaris) en het Dagelijks Bestuur zien er op toe dat de werkingskosten en de personeelskosten van het VFL in redelijke verhouding staan tot de middelen die door de Vlaamse regering zijn vastgesteld in de algemene uitgavenbegroting. Als norm geldt dat de jaarlijkse werkingskosten en de personeelskosten van het VFL samen niet meer bedragen dan vijftien procent van een derde van de som van de dotatie van de laatste drie kalenderjaren." ;

3° § 4 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 4. Om de betaling van zijn verplichtingen en engagementen na te komen die in het boekjaar na het jaar van de beslissing worden uitgevoerd, legt het VFL een provisie aan die per overlopende rekening gemotiveerd en gedocumenteerd wordt.".